

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Tomášem Švecem, Ph.D. v právní věci

žalobce: **R. L., nar. X**
bytem X
zastoupen Mgr. Martinem Sadílkem, advokátem,
se sídlem Václavské náměstí 802/56, 110 00 Praha 1
proti

žalovaná: **Česká správa sociálního zabezpečení,**
se sídlem Křížová 1292/25, 150 00 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. března 2024, č.j. X,

takto:

- I. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 12. března 2024, č.j. X, a ze dne 23. 11. 2023, č.j. X, se zrušují a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je povinna nahradit žalobci náklady řízení ve výši 9 280,70 Kč k rukám jeho právního zástupce Mgr. Martina Sadílka, advokáta, do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

- I. Vymezení věci

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 12. března 2024, č.j. X, (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž byly podle ustanovení § 88 odst. 8 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 582/1991 Sb.“) a § 90 odst. 5 věty první zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) zamítnuty námitky žalobce a potvrzeno rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 23. 11. 2023, č.j. X (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“).
2. Prvostupňovým rozhodnutím Česká správa sociálního zabezpečení podle § 56 odst. 1 písm. a) a § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 155/1995 Sb.“), odňala žalobci od 24. 12. 2023 invalidní důchod.

II. Žaloba a její podstatný obsah

3. Žalobce předně shrnul průběh posuzování jeho zdravotního stavu jednotlivými posudkovými lékaři a poté poukázal na to, že od doby přiznání invalidního důchodu v roce 2016 se jeho zdravotní stav nezlepšil, nýbrž zhoršil, kdy je i nadále podstatně omezena jeho celková výkonnost a denní aktivity žalobce vykonává se značnými s obtížemi, které žalobce podstatně omezují v jeho pracovní schopnosti. Žalobce proto považuje za zcela nelogické vysvětlení obou posuzujících lékařek České správy sociálního zabezpečení snížení míry jeho pracovní neschopnosti, když obě lékařky dospěly k názoru, že se zdravotní stav žalobce oproti minulému posouzení významně nezhoršil. Pokud tedy posuzující lékařky hodnotí zhoršení zdravotního stavu žalobce jako nikterak významné, nelze z tohoto závěru dovodit, že by se naopak jednalo o zlepšení zdravotního stavu žalobce, které by odůvodňovalo změnu hodnocení jeho snížené pracovní schopnosti o 5 %, tj. z 35 % na 30 %.
4. Žalobce měl tedy za to, že obě posuzují lékařky při posuzování žalobcova zdravotního stavu nezhodnotily veškerý obsah lékařských zpráv jím doložených, proto jejich posouzení zdravotního stavu žalobce je zcela nesprávné a neobjektivní. Odkázal k tomu na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 11. 2003, č.j. 5 Ads 42/2003-61, podle kterého *„Neúplné posouzení rozsahu zdravotního postižení, jímž stěžovatel trpěl ke dni vydání správního rozhodnutí, k němuž mohlo dojít v důsledku toho, že nebyly vzaty v úvahu všechny odborné nálezy klinického lékaře, je vadou řízení, která mohla mít za následek nesprávné stanovení míry poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti stěžovatele, a tedy i nesprávné posouzení zákonných podmínek plné invalidity ve smyslu § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, která je základním předpokladem vzniku nároku na dávku důchodového pojištění.“*
5. Žalobce tedy setrval na tom, že jeho zdravotní stav i nadále odpovídá snížené pracovní schopnosti o 35 %, tedy že pokles jeho pracovní schopnosti odpovídá invaliditě I. stupně ve smyslu ust. § 39 odst. 2 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb. Žalobce proto navrhl, aby jeho zdravotní stav byl posouzen posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí.
6. Závěrem pak navrhl, aby napadené rozhodnutí včetně prvostupňového rozhodnutí bylo zrušeno a věc byla vrácena žalované k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalované

7. Žalovaná ve svém vyjádření k žalobě zrekapitulovala obsah žalobních námitek a průběh správního řízení. Shrнула také platnou právní úpravu, kterou se při svém rozhodování řídila, a uvedla, že je při svém rozhodování vázána odbornými lékařskými posudky, proto za současného stavu setrvala na svém rozhodnutí. Za účelem posouzení invalidity žalobce pak navrhla provést důkaz posudkem Posudkové komise MPSV.
8. Žalovaná přitom poukázala na to, že u žalobce nebyly vyčerpány všechny léčebné možnosti, opakovaná rehabilitace, léčba v Centru bolesti, lázeňská léčba a podobně. Úprava pracovní doby ze zdravotních důvodů, či změna povolání, ani trvalá medikace či nutnost dodržovat léčebný režim nejsou důvodem k přiznání invalidity.
9. Dále žalovaná uvedla, že žalobce při invaliditě prvního stupně pracoval na plný úvazek a bez omezení jako vedoucí. Tato okolnost ukazovala na skutečnost, že vliv zdravotního postižení na schopnost výdělečné činnosti žalobce byl velmi malý. V případě, že dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav nemá vliv nebo jen nepodstatný na schopnost využívat dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti a na schopnost pokračovat v předchozí výdělečné činnosti a v důsledku toho je pokles pracovní schopnosti menší a odpovídá dolní hranici míry poklesu pracovní schopnosti u rozhodující příčiny DZNS, nebo i méně lze tuto dolní hranici použít či eventuálně snížit až o 10 procentních bodů. Akutní zhoršení daného postižení je pak záležitostí dočasné pracovní neschopnosti, nikoliv vyššího stupně invalidity.
11. Napadené rozhodnutí je podle žalované dostatečně odůvodněno, jsou uvedeny a konkretizovány všechny lékařské zprávy, včetně nově doložených, z nichž žalovaná vycházela, jakož i posudková rozvaha, zdravotní dokumentace byla pro posouzení a vyhotovení posudku zcela dostačující, posouzení proběhlo dle platné vyhlášky o invaliditě a v souladu se zdp. Zdravotní stav a jeho funkční důsledky byly pro účely posudkového závěru zjištěny v rozsahu, který je dostatečný pro použití posudkových kritérií stanovených v právních předpisech, protože byly objektivizovány všechny skutečnosti, týkající se zdravotního stavu nebo jeho funkčních důsledků, významné pro posudkový závěr.
12. Žalovaná rovněž vysvětlila, že ani jednou přiznaná invalidita a invalidní důchod nezaručují, že jde o stav trvalý. Zlepšení stavu, nebo jeho stabilizace, tj. jeho neměnnost, či určitá adaptace na dané dlouhodobé postižení, může vést k dílčímu obnovení pracovních schopností ve vymezeném rozsahu a tím také k důvodnému snížení stupně invalidity a výše invalidního důchodu, popř. k oduznání invalidity a odnětí invalidního důchodu úplně.
13. Žalovaná uzavřela, že žalobce nebyl uznán podkladovým posudkem žalované invalidním, a proto rozhodla zcela správně v souladu s tímto závazným posudkovým závěrem. Činí-li zjištěný pokles pracovní schopnosti u žalobce pouze 30 %, pak nejsou naplněny zákonné podmínky pro ponechání invalidity vyžadující pokles pracovní schopnosti nejméně ve výši 35 %, tudíž ani podmínky pokračování ve výplatě invalidního důchodu. Napadené rozhodnutí není proto podle žalované nezákonné.

14. Za současného stavu, kdy není v případě žalobce objektivně prokázána, posudkově uznána a vyhodnocena pokračující invalidita, nelze podle žalované správní žalobě vyhovět, proto navrhla soudu její zamítnutí jako zcela nedůvodné podle ust. § 78 odst. 7 s. ř. s.

IV. Obsah správního spisu

8. Ze správního spisu soud zjistil následující skutečnosti podstatné z hlediska předmětu řízení.
9. Dne 31. 10. 2023 vydala PSSZ posudek o invaliditě žalobce, ve kterém posudkový lékař žalované dospěl k závěru, že žalobce již není invalidní, neboť jeho pracovní schopnost poklesla od 31. 10. 2023 pouze o 30 %.
10. Na základě tohoto posudku vydala žalovaná prvostupňové rozhodnutí, kterým žalobci od 24. 12. 2023 odňala invalidní důchod.
11. Proti uvedenému rozhodnutí podal žalobce námitky, na základě kterých oddělení Institut posuzování zdravotního stavu žalované opětovně posoudil zdravotní stav a pracovní schopnosti žalobce. Posuzující lékař ve svém posudku pro účely řízení o námitkách žalobce ze dne 1. 3. 2024 dospěl taktéž k závěru, že žalobce již není invalidní, neboť jeho pracovní schopnost poklesla od 31. 10. 2023 o 30 %.
12. O námitkách žalobce pak rozhodla žalovaná napadeným rozhodnutím tak, jak je uvedeno v bodě 1.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

13. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s.ř.s.). Rozhodoval přitom po projednání ve věci samé, ke kterému nařídil jednání již přinejmenším s ohledem na potřebu provést důkaz posudkem MPSV.
14. Městský soud v Praze při posouzení dané věci vycházel zejména z následujících ustanovení právních předpisů.
15. Podle § 39 zákona č. 155/1995 Sb. je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně, nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně. Pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

16. Rozhodnutí o nároku na invalidní důchod je závislé především na odborném lékařském posouzení. Na základě ust. § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb. zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění a pro účely odvolacího řízení správního (tzn. námitkového řízení) posuzuje Ministerstvo práce a sociálních věcí, pokud napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku okresní správy sociálního zabezpečení; za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise.
17. V projednávaném případě žalobce zpochybňoval hlavně skutkové závěry týkající se posouzení jeho zdravotního stavu. S ohledem na to i s přihlédnutím k důkazním návrhům obou účastníků soud nechal vypracovat posudek o invaliditě žalobce Posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí (dále též jako „posudková komise“), která soudu předložila posudek ze dne 22. 8. 2024, evidenční číslo SZ/2024/1209-PH-11 (dále též jako „posudek MPSV“). Posudek MPSV byl vypracován komisí ve složení předsedkyně komise MUDr. M. S., další lékař MUDr. M. K., Ph.D., MBA s odborností fyziatrie a rehabilitační lékařství a tajemnice N. H.
18. Posudková komise dospěla na základě předložené spisové dokumentace Městského soudu v Praze, dokumentace ČSSZ a předložených lékařských nálezů k tomu, že pracovní schopnosti žalobce bez přerušení ode dne 5.5.2016 poklesly nejméně o 35 % (avšak nikoli více než o 49 %), konkrétně pak o 35 %, a proto se v jeho případě jednalo o invaliditu prvního stupně podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona č. 155/1995. Posudková komise u žalobce shledala jako rozhodující příčinu nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles jeho pracovní schopnosti postižení odpovídající kapitole XIII (Postižení svalové a kosterní soustavy), položky 1b) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (dále jen „vyhláška o posuzování invalidity“). Pro míru poklesu pracovní schopnosti u tohoto postižení vyhláška o posuzování invalidity stanovuje rozmezí 20 – 35 %. Konkrétní míru poklesu pracovní schopnosti žalobce posudková komise stanovila na úrovni stropu ve výši 35 %, přičemž nebyl shledán důvod pro zvýšení podle § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity.
19. Požadavky na kvalitativní stránku posudku jsou stanoveny judikaturou Nejvyššího správního soudu, který např. v rozsudku ze dne 25. 1. 2019 č.j. 8 Ads 138/2017-40 k tomu tento soud uvedl, že: *„Posudek posudkové komise je zpravidla rozhodujícím důkazem při posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí. I proto je nezbytné, aby splňoval požadavek úplnosti, celistvosti a přesvědčivosti a aby se vypořádal se všemi rozhodujícími skutečnostmi. Posudkový závěr by tedy měl být náležitě zdůvodněn, aby byl přesvědčivý i pro soud, který nemá, a ani nemůže mít, odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení závisí především. Případné chybějící či nepřesně formulované náležitosti posudku, jež způsobují jeho nepřesvědčivost či neúplnost, nemůže soud nahradit vlastní úvahou, jelikož pro to, na rozdíl od posudkové komise, nemá potřebné medicínské znalosti (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2009, č. j. 4 Ads 19/2009 - 38).“*
20. V řízení předložený posudek pak splňuje všechny formální náležitosti vyžadované § 7 vyhlášky o posuzování invalidity a soud jej vyhodnotil jako úplný, celistvý a přesvědčivý ve smyslu shora citovaného rozhodnutí Nejvyššího správního soudu. Z uvedeného posudku je

zřejmé, na základě jakých úvah dospěla posudková komise k odlišnému hodnocení zdravotního stavu žalobce oproti posudku žalované pro účely námitkového řízení. Účastníci řízení pak ke složení posudkové komise a obsahu posudku nic relevantního nenamítli, a to ani v rámci nařízeného jednání před soudem, v rámci něhož byl předmětný posudek proveden k důkazu o invaliditě žalobce. V projednávané věci soud nemá žádné pochybnosti o tom, že skutkový stav byl zjištěn řádně a v takovém rozsahu, který nedává prostor pro jakékoli pochybnosti o správnosti posudkových závěrů posudku MPSV.

VI. Závěr a náklady řízení

22. Z posudku MPSV tak má soud za prokázané, že již přinejmenším k datu vydání napadeného rozhodnutí se u žalobce jednalo stále o invaliditu prvního stupně. Napadené rozhodnutí bylo tudíž zatíženo vadou spočívající v nesprávném zjištění skutkového stavu, a proto je městský soud podle § 78 odst. 1 s. ř. s. zrušil, a to včetně prvostupňového rozhodnutí (§ 78 odst. 3 s.ř.s.), a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. Podle § 78 odst. 5 s. ř. s. je žalovaná v dalším řízení vázána právním názorem, který soud ve zrušujícím rozsudku vyslovil. Podle § 78 odst. 6 s. ř. s. platí, že zrušil-li soud rozhodnutí správního orgánu ve věci, v níž sám prováděl dokazování, zahrne správní orgán v dalším řízení tyto důkazy mezi podklady pro nové rozhodnutí.
23. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce byl v řízení úspěšný, pročez mu náleží náhrada nákladů řízení v tomto případě představovaná náklady právního zastoupení. Náklady tvoří odměna advokáta za tři úkony právní služby podle § 11 odst. 1 písm. a), d) a g) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), tedy převzetí právního zastoupení ve věci a příprava zastoupení, sepis a podání žaloby, a účast na jednání před soudem. Dle ustanovení § 7 bodu 3 ve spojení s § 9 odst. 2 advokátního tarifu ve znění platném a účinném do 31. 12. 2024 činí výše odměny za jeden úkon právní služby 1.000,- Kč (2 x 1.000,- Kč = 2.000,- Kč), dle ustanovení § 7 bodu 5 ve spojení s § 9 odst. 5 advokátního tarifu ve znění platném a účinném od 1. 1. 2025 pak činí výše odměny za jeden úkon právní služby 4.620,- Kč (1 x 4.620,- Kč = 4.620,- Kč). Náhrada hotových výdajů pak dle § 13 odst. 4 advokátního tarifu ve znění platném a účinném do 31. 12. 2024 činí 300,- Kč za každý úkon (2 x 300,- Kč = 600,- Kč), náhrada hotových výdajů pak dle § 13 odst. 4 advokátního tarifu ve znění platném a účinném od 1. 1. 2025 pak činí 450,- Kč za každý úkon (1 x 450,- Kč = 450,- Kč). Celkem tedy náklady právního zastoupení činí částku ve výši 7.670,- Kč navýšenou o částku ve výši 1.610,70,- Kč odpovídající DPH, jejímž je zástupce žalobkyně plátcem, tj. celkem 9 280,70,- Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze, dne 15. ledna 2025

JUDr. Tomáš Švec, Ph.D.
samosoudce